

Fremsat den 10. april 2024 af statsministeren (Mette Frederiksen)

Forslag

til

Lov om kong Frederik den Tiendes civilliste

§ 1. Statens ydelse til kong Frederik den Tiendes civilliste fastsættes med et årligt grundbeløb, der udgør 122.900.000 kr.

Stk. 2. Statens ydelse udgør grundbeløbet reguleret pr. 1. april og 1. oktober i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks lønindeks for statsansatte. Reguleringen sker i forhold til lønindekset for 2. kvartal 2023. Reguleringen pr. 1. april sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 4. kvartal i året forud for reguleringen. Reguleringen pr. 1. oktober sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 2. kvartal i året for reguleringen.

Stk. 3. Ydelsen udbetales månedligt forud.

Stk. 4. Der ydes refusion af udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms efter de regler, der i øvrigt gælder for statens institutioner. Refusionen er årligt begrænset til en procentandel af statsydelsen svarende til den til enhver tid gældende momssats.

Stk. 5. Det grundbeløb, der er nævnt i stk. 1, nedsættes med 4.000.000 kr. ved ikrafttræden af lov om årpenge for kronprins Christian.

Stk. 6. Der ydes i 2024 et ekstraordinært tilskud til civillisten på 28.700.000 kr.

§ 2. Under civillisten hører følgende palæer og slotte m.m.:

- 1) De fire palæer på Amalienborg.
- 2) Dele af Christiansborg Slot, herunder de kongelige repræsentationslokaler og dele af ridebaneanlægget.
- 3) Fredensborg Slot.
- 4) Gråsten Slot.
- 5) Jagtslotet Eremitagen.
- 6) Amaliegade 18 (Det Gule Palæ).

Stk. 2. Den indvendige og udvendige vedligeholdelse af de palæer og slotte m.m., der er nævnt i stk. 1, bekostes af staten. Staten afholder endvidere som ejer af de nævnte slotte og palæer m.m. udgifter til vedligeholdelse af basisinstallationer og teknisk drift.

Stk. 3. Civillisten afholder udgifter til forsyning og forbrug i de slotte og palæer m.m., der er nævnt i stk. 1, i

det omfang de tjener som residens eller benyttes af hoffets administration.

Stk. 4. Staten afholder udgifterne til drift og vedligeholdelse af haverne ved de palæer og slotte, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelsen og fordelingen af udgifterne mellem staten og civillisten i henhold til stk. 3. Kulturministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om civillistens betaling for naturalydelse af statens ejendom.

§ 3. Det påhviler staten at sørge for den nødvendige vedligeholdelse og fornyelse af statsinventaret.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den nødvendige vedligeholdelse og fornyelse af statsinventaret i henhold til stk. 1.

§ 4. Kong Frederik den Tiende har lovmæssig jagtret på de arealer, der tilhører staten, og som hidtil har været omfattet af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Stk. 2. Civillisten afholder alle udgifter i forbindelse med jagterne. Det vildt, som kongen vil beholde, betales af civillisten.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om civillistens betaling for udgifterne i forbindelse med jagterne samt for det vildt, kongen vil beholde.

§ 5. Hoftjenestemænd ved civillisten, pensionerede hof-tjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse har ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension.

Stk. 2. Staten afholder udgifter til pension i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Civillisten indbetaler til statskassen et pensionsbidrag, der svarer til det pensionsbidrag, som betales af ministerier og styrelser, der beskæftiger tjenestemænd.

§ 6. Opløses ægteskabet mellem kong Frederik den Tiende og dronning Mary ved kong Frederik den Tiendes død,

tillægges der dronning Mary en standsmæssig bolig og årpenge med et årligt grundbeløb, der udgør 11.300.000 kr.

Stk. 2. Årpengebeløbet i henhold til stk. 1 reguleres og udbetales i overensstemmelse med reglerne i § 1, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Der ydes refusion af udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms i overensstemmelse med reglerne i § 1, stk. 4.

§ 7. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Stk. 2. Loven har virkning fra den 1. februar 2024.

Stk. 3. Lov nr. 136 af 26. april 1972 om dronning Margrethe den Andens civilliste, lov nr. 139 af 26. april 1972 om pensioner i anledning af tronskiftet den 14. januar 1972 og lov nr. 135 af 19. marts 1986 om årpenge for kronprins Frederik ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Efter grundlovens § 10, stk. 1, bestemmes statens ydelse til kongen for den pågældendes regeringstid ved lov. Ved denne lov fastsættes tillige, hvilke slotte og andre statsejendele der skal overlades kongen til brug.

Lovforslaget har i overensstemmelse hermed til formål at fastsætte bestemmelser om statens ydelse til kong Frederik den Tiende, herunder hvilke palæer og slotte m.m. der overlades til kongens brug som følge af tronskiftet den 14. januar 2024.

Der lægges med lovforslaget op til en modernisering af Kongehusets økonomiske forhold i anledning af, at Kongeriget Danmark har fået et nyt kongepar. Den foreslåede modernisering skal bl.a. ses i sammenhæng med, at Kongehusets økonomiske ramme over tid ikke i tilstrækkelig grad har afspejlet samfundsudviklingen siden 1972, herunder særligt udviklingen vedrørende kommunikation og formidling, digitalisering og it-sikkerhed samt sikkerhed generelt. Lovforslaget skal således bidrage til at sikre fremtidige rammer for Kongehusets virke, der understøtter et moderne og fremtids-sikkert monarki.

Der lægges endvidere op til, at der som en del af statsydelsen afsættes et beløb til kronprins Christian, der som myndig tronarving efter tronskiftet den 14. januar 2024 er indtrådt i bl.a. en række opgaver af statsretlig karakter. Denne del af lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte forslag til lov om årpenge for kronprins Christian, som forudsættes at træde i kraft, når kronprinsen etablerer egen husholdning.

I medfør af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste har civillisten med visse undtagelser afholdt udgifterne til indvendig vedligeholdelse af de slotte og palæer, der er stillet til rådighed for civillisten i henhold til den praksis, som har udviklet sig, mens staten har afholdt udgifterne til den udvendige vedligeholdelse. Eftersom disse slotte og palæer er landets fælles kulturarv, lægges der med dette lovforslag op til, at staten overtager den indvendige vedligeholdelse samt drift og vedligeholdelse af de forbeholdte dele af haverne. Tilsvarende lægges der op til, at staten overtager udgifterne til vedligeholdelse af statsinventaret.

Lovforslaget er i øvrigt i vidt omfang udtryk for en videreførelse af den gældende ordning i medfør af dronning Margrethe den Andens civillistelov.

2.1. Statsydelsens grundbeløb, regulering og ekstraordinært tilskud i 2024

2.1.1. Gældende ret

Det følger af § 1, stk. 1, i lov nr. 136 af 26. april 1971 om dronning Margrethe den Andens civilliste som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001 (herefter lov om dronning Margrethe den Andens civilliste), at statsydelsens grundbeløb udgør 51.900.000 kr. om året.

Af statsydelsens grundløb er afsat 800.000 kr. til prinsesse Benedikte, jf. nærmere bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1 til lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 1558.

I § 1, stk. 2, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste fastsættes nærmere regler for grundbeløbet, der reguleres i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks kvartalsvise lønindeks for statsansatte. Ydelsen udbetales månedligt forud, jf. lovens § 1, stk. 3.

Dronning Margrethe er omfattet af den statslige ordning med refusion af ikke-fradragsberettiget købsmoms, jf. § 1, stk. 4, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste. Refusionen er årligt begrænset til en procentdel af statsydelsen svarende til den til enhver tid gældende moms-sats. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i bemærkningerne til lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 6982.

2.1.2. Statsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Statsydelsen, jf. lovforslagets § 1, stk. 1, foreslås fastsat til et grundbeløb på 122.900.000 kr. om året. Derudover foreslås det i § 1, stk. 6, at der tilføres et ekstraordinært tilskud på 28.700.000 kr. med henblik på at sikre, at civillisten har en behørig soliditetsgrad, samt med henblik på at sikre tilstrækkelig kapital til forpligtelser som følge af tronskiftet, herunder rådighedsløse mv. til hofstjenestemænd, der er afskediget i anledning af tronskiftet den 14. januar 2024.

Det forudsættes, at der som en del af statsydelsens grundbeløb afsættes 1.400.000 kr. til prinsesse Benedikte, således at prinsesse Benedikte stilles på samme måde som efter lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Herudover foreslås det, at de gældende ordninger og praksis for regulering og udbetaling af grundbeløbet samt momsrefusion videreføres.

Det foreslås endvidere, at grundbeløbet i stk. 1 nedsættes med 4.000.000 kr. ved ikrafttræden af lov om årpenge for kronprins Christian. Det foreslås med § 4 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om årpenge for kronprins Christian, at statsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen, at dette vil ske, når kronprins Christian etablerer egen hushold-

ning. Kronprins Christian vil fra dette tidspunkt modtage årlige i henhold til den foreslåede årlige lov.

Endelig foreslås det, at der tillægges dronning Mary en standsmæssig bolig og årlige, hvis ægteskabet mellem kong Frederik den Tiende og dronning Mary opløses som følge af kong Frederik den Tiendes død. Det svarer til, hvad der gælder i medfør af § 4 i lov om årlige for kronprins Frederik som ændret ved lov nr. 322 af 5. maj 2004, idet denne lov foreslås ophævet med lovforslagets § 7, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets §§ 1 og 6.

2.2. Palæer og slotte m.m. samt statsinventar

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Det fremgår af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste § 2, stk. 1, nr. 1-7, at følgende slotte og palæer er stillet til rådighed for dronning Margrethe den Anden:

- 1) De fire palæer på Amalienborg.
- 2) Dele af Christiansborg Slot, herunder de kongelige repræsentationslokaler og dele af ridebaneanlægget.
- 3) Fredensborg Slot.
- 4) Sorgenfri Slot
- 5) Gråsten Slot.
- 6) Jagtslottet Eremitagen.
- 7) Amaliegade 18 (Det Gule Palæ).

Det fremgår nærmere af bemærkningerne til bestemmelsen, hvilke dele af Christiansborg Slot der er stillet til rådighed for dronningen, ligesom det fremgår, at der ud over de nævnte ejendomme er praksis for, at civillisten herudover kan disponere over eller have privilegeret adgang til yderligere ejendomme. Det fremgår bl.a., at civillisten i henhold til gammel praksis har kunnet disponere over 8 lejligheder i Frederiksholms Kanal 26 C og 26 D. Det bemærkes i den forbindelse, at der aktuelt er tale om to lejligheder, og at civillistens ret til at disponere over lejlighederne opgives i takt med, at lejlighederne fraflyttes.

Endvidere har civillisten haft en privilegeret adgang til at benytte Badstueslottet ved Frederiksborg Slot og kutymen for brug af Kronborg og Frederiksborg Slot, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3-8, til lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 6984-6985.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, at civillisten og staten efter eksisterende praksis i mindre

omfang kan aftale løbende justeringer af, hvilke tilknyttede boliger, depoter mv. der er stillet til rådighed, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3-8, til lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 6984-6986.

Der henvises endvidere til statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 24 vedrørende lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 1567.

Efter lovens § 2, stk. 1, afholder civillisten udgifter til den indvendige vedligeholdelse af de palæer og slotte m.m., der hører under civillisten, mens staten afholder udgifter til den udvendige vedligeholdelse samt udgifter til vedligeholdelse af basisinstallationer og teknisk drift. By- og boligministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om afgrænsningen heraf.

Det forudsættes i forarbejderne, at ordningen bygger på en fortolkning af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, hvorefter lovens forpligtelser er begrænset til den del af statens ejendom, der rent faktisk er forbeholdt regenten til dennes private brug og således hverken overvejende anvendes til officielle og repræsentative formål eller er tilgængelig for offentligheden, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3-8, til lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 6985 og 6986.

I medfør af § 2, stk. 3, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste afholder civillisten udgifterne til drift og vedligeholdelse af de for dronningen forbeholdte dele af haverne ved palæerne og slottene. By- og boligministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser herom.

Det fremgår af betænkning nr. 223/2001 om forslag til lov om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., side 7, at følgende haver i dag er fuldt ud forbeholdt civillisten uden tradition for offentlig adgang: Amalienborg: palæhaverne ved Christian VIII's palæ, Frederik VIII's palæ og Christian IX's palæ, Fredensborg: Kancelihaven og Sorgenfri den slotsnære del.

2.2.1.2. Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, at det i overensstemmelse med den hidtidige ordning påhviler civillisten årligt at bidrage til den nødvendige vedligeholdelse og fornyelse af statsinventaret. By- og boligministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om afgrænsningen heraf.

Statsinventaret er det inventar, som er ejet af staten, men som stilles til rådighed for Kongehuset (navnlig i tilknytning til de nævnte slotte og palæer m.m.).

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at vedligeholdelsens omfang løbende aftales mellem civillisten og staten (Slots- og Ejendomsstyrelsen). Endvidere fremgår, at civilli-

stens bidrag til vedligeholdelse af statsinventaret i henhold til praksis består af løn- og materialeudgifter i forbindelse med reparationer udført på eget snedkerværksted. De resterende udgifter til nødvendig vedligeholdelse af statens møbler og inventar i forskellige palæer og slotte m.m. samt nyanskaffelser afholdes af staten, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 9, i lovforslag nr. L 223 af 18. april 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste mv., jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 6986.

2.2.2. Statsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Det foreslås, at de slotte og palæer m.m., der har været stillet til rådighed for dronning Margrethe, jf. ovenfor under pkt. 2.2.1, stilles til rådighed for kong Frederik den Tiende. Dette gælder dog ikke Sorgenfri Slot, der dermed overgår til statens rådighed, idet det dog forudsættes, at civillisten fortsat skal have råderet over fire tjenesteboliger i tilknytning til Sorgenfri Slot.

Det forudsættes endvidere, at civillisten kan stille dele af de omfattede slotte og palæer m.m. til rådighed for andre medlemmer af Kongehuset.

For så vidt angår Christiansborg Slot bemærkes, at civillisten fortsat vil råde over De Kongelige Repræsentationslokaler på slottet, herunder et mindre lokaleområde i Kirkeløngangsbygningen til brug for adjutantstaben samt køkkenfaciliteter og depotrum under repræsentationslokalerne. Derudover vil civillisten råde over Christiansborg Slotskirke og Ridebaneanlægget, dog undtaget Højesterets lokaleområde i Nordre Lige Stald, Folketingets lokaleområde og Hofteatret i Søndre Ridebanefløj samt et kontor til brug for sekretariatsbetjening af Statsinventarudvalget.

Den ovenfor under pkt. 2.2.1 nævnte praksis, hvorefter civillisten har kunnet disponere over to lejligheder i Frederiksholms Kanal 26 C og 26 D, vil bortfalde, idet civillisten opgiver rådigheden over lejlighederne, når de fraflyttes. Den eksisterende praksis for, at civillisten har en privilegeret adgang til at benytte Badstueslottet ved Frederiksborg Slot, samt eksisterende kutyper for civillistens brug af Kronborg og Frederiksborg Slot, forventes opretholdt.

Den eksisterende praksis for, at der i mindre omfang kan aftales løbende justeringer mellem civillisten og staten om, hvilke tilknyttede boliger, depoter mv. der stilles til rådighed for civillisten, forudsættes at fortsætte.

2.2.2.2. De slotte og palæer m.m., der stilles til rådighed for civillisten, er en del af landets fælles kulturarv. Det foreslås derfor, at staten overtager den indvendige vedligeholdelse af de omfattede slotte og palæer m.m. samt vedligeholdelsen af de forbeholdte dele af haverne og vedligeholdelse af statsinventaret.

Som konsekvens heraf bliver reglerne i § 2, stk. 2, og § 3, stk. 2, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste

om overlevering og tilbagelevering af slotte og palæer m.m. og af heste, vogne, staldrekvisitter mv. overflødige. Der opstår endvidere ikke behov for at gennemføre synsforretninger i forbindelse med ophævelsen af den gældende civilliste-lov og vedtagelsen af dette lovforslag, og en bestemmelse svarende til § 5 i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste om udgifter til overleverings-, syns og vurderingsforretningerne bliver tilsvarende overflødig.

Der foreslås endvidere ikke en særskilt bestemmelse svarende til § 3, stk. 2, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste om heste, vogne, staldrekvisitter og øvrige inventarier, der hører til den kongelige staldetat, idet de i dag betragtes som statsinventar omfattet af bestemmelsen i den foreslåede § 3, stk. 1. Det forudsættes dog, at eksisterende praksis om opdeling af staldinventar i henholdsvis historisk- og brugssamling fortsættes.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets §§ 2 og 3.

2.3. Jagtret

2.3.1. Gældende ret

Det følger af § 4, stk. 1, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, at dronningen har lovmæssig jagtret på de staten tilhørende arealer, der blev administreret af direktoratet for statsskovbruget ved ikrafttrædelsen af lov af 4. juni 1947 om kong Frederik den Niendes civilliste. Dette gælder dog ikke de arealer, hvorpå kongen tidligere har tilladt landbrugsministeren at disponere over jagten. Dronningen har endvidere lovmæssig jagtret på de staten tilhørende søer, som på det nævnte tidspunkt hørte under domænerne.

Det følger endvidere af § 4, stk. 2, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, at civillisten afholder alle udgifter i forbindelse med jagerne samt for det vildt, dronningen vil beholde. Civillisten betaler endvidere for andre naturalydelse af statens ejendomme. Det indebærer efter gældende praksis bl.a. blomsterbuketter og grøntsager fra Fredensborg Slotshave og Gråsten Slotshave. I henhold til gældende praksis betaler civillisten endvidere Kulturministeriet for serviceopgaver, herunder visse vagtydelser.

By- og boligministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser herom, jf. lovens § 4, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

2.3.2. Statsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at kong Frederik den Tiende får lovmæssig jagtret i samme omfang som efter de gældende regler.

Endvidere foreslås, at de gældende regler for betaling mv. videreføres. Det bemærkes, at denne ordning ikke er til hinder for at opretholde den nuværende praksis, hvorefter

staten (Naturstyrelsen) afholder udgifterne til statsligt personales bistand i forbindelse med afholdelse af kongelige jagter.

Det foreslås endvidere i § 2, stk. 4, at der indføres en bemyndigelsesbestemmelse svarende til § 4, stk. 3, 2. pkt., i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, hvorefter kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om civillistens betaling for andre naturalydelser af statens ejendom.

Det forudsættes i den forbindelse, at den hidtil gældende praksis, hvorefter civillisten eksempelvis har betalt for blomsterbuketter og grøntsager fra Fredensborg Slotshave og Gråsten Slotshave, opretholdes.

2.4. Pensioner til hoftjenestemænd

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1 a, stk. 1, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, at hoftjenestemænd ved civillisten, pensionerede hoftjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse har ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension. Staten afholder udgifter til denne pension, jf. § 1 a, stk. 2. Civillisten indbetaler i den forbindelse et pensionsbidrag til statskassen, der svarer til det pensionsbidrag, der betales af ministerier og styrelser, jf. § 1 a, stk. 3. Pensionsbidraget udgør for tiden 15 pct. af den pensionsgivende løn.

Denne ordning blev indført med virkning fra den 1. januar 2002, jf. § 1, nr. 2, i lov nr. 491 af 7. juni 2001 om ændring af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, lov om årpenge for kronprins Frederik, lov om årpenge for prins Joachim og lov om årpenge til medlemmer af det kongelige hus samt om ophævelse af lov om årpenge for dronning Ingrid og lov om udredelse af pensioner ved tronskifte (Ændring af ydelseernes grundbeløb og reguleringsordninger m.v.).

2.4.2. Statsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der fastsættes en ordning af pensionsforholdene for hoftjenestemænd ved kong Frederik den Tiendes civilliste, pensionerede hoftjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse, der svarer til ordningen efter lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Det indebærer, at hoftjenestemænd ved kong Frederik den Tiendes civilliste, pensionerede hoftjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse vil have ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension. Staten afholder udgifter til denne pension, og civillisten indbetaler pensionsbidrag til statskassen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 5.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Merudgifterne som følge af differencen mellem den hidtidige statsydelse samt de hidtidige årpenge for kronprins Frederik og kronprinsesse Mary og den ved dette lovforslag foreslåede statsydelse afholdes fra § 35. *Generelle reserver.*

Det ekstraordinære tilskud på 28.700.000 kr. i 2024, heraf forventeligt 2,9 mio. kr. til rådighedsløn til hoftjenestemænd, der er afskediget i anledning af tronskiftet den 14. januar 2024, afholdes ligeledes fra § 35. *Generelle reserver.*

Statens overtagelse af den indvendige vedligeholdelse af de nævnte slotte og palæer m.m., vedligeholdelse af de forbedrede dele af haverne samt forpligtelsen til vedligeholdelse af statsinventaret medfører en meropgave for Kulturministeriet, herunder Slots- og Kulturstyrelsen, som varetager ejerskabet af slottene og palæerne m.m. på vegne af staten.

De konkrete merudgifter forbundet med opgaven vil blive fastlagt som led i udarbejdelsen af en samlet plan for indvendig vedligeholdelse og modernisering fra 2025 og frem.

Der kan forekomme udgifter til vedligeholdelses- og moderniseringsopgaven allerede i 2024. Udgifternes præcise størrelse kendes ikke.

Eventuelle merudgifter forudsættes håndteret på de årlige finanslove samt om fornødent ved forelæggelse af aktstykke i 2024 for så vidt angår eventuelle merudgifter i indeværende finansår

Lovforslaget har mindre implementeringsmæssige konsekvenser for Slots- og Kulturstyrelsen bl.a. som følge af statens overtagelse af den indvendige vedligeholdelse på de nævnte slotte og palæer m.m.

Lovforslaget vil endvidere ikke medføre økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regionerne eller kommunerne.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har ikke været sendt i offentlig høring. Der har heller ikke tidligere været tradition for offentlig høring over lovforslag vedrørende civillisten.

10. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har økonomiske konsekvenser svarende til den foreslåede årlige statsydelse samt det ekstraordinære tilskud i 2024. Lovforslaget har dertil økonomiske konsekvenser på Kulturministeriets område som følge af statens overtagelse af bl.a. den indvendige vedligeholdelse på de nævnte slotte og palæer m.m.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har mindre implementeringsmæssige konsekvenser for Slots- og Kulturstyrelsen som følge af statens overtagelse af den indvendige vedligeholdelse på de nævnte slotte og palæer m.m.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

dronningens regeringstid været fastlagt ved § 1 i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Statens ydelse til dronning Margrethe den Anden har for

Der lægges op til en modernisering af Kongehusets økonomiske forhold i anledning af, at Danmark har fået et nyt kongepar. Statsydelsen skal bidrage til at sikre fremtidige

rammer for Kongehusets virke, der understøtter et moderne og fremtidssikret monarki.

Med bestemmelsen i *stk. 1* fastsættes et grundbeløb for statsydelsen til kong Frederik den Tiende. Grundbeløbet danner grundlag for fremtidig regulering af statsydelsen. Det foreslås, at statsydelsen fastsættes til et årligt grundbeløb på 122.900.000 kr.

Det forudsættes, at der som en del af statsydelsens grundbeløb afsættes 1.400.000 kr. til prinsesse Benedikte, således at prinsesse Benedikte stilles på samme måde som hidtil.

Det foreslåede niveau for statsydelsen er udtryk for en modernisering af Kongehusets økonomiske forhold, bl.a. i lyset af, at Kongehusets økonomiske ramme over tid ikke i tilstrækkelig grad har afspejlet samfundsudviklingen siden 1972.

De forhold, der har medført markant forøgede udgifter for Kongehuset, er bl.a., at Kongehuset i lighed med andre arbejdsgivere omfattes af nye generelle regler om arbejdstid, ferie, persondata, regnskabsaflægelse, arbejdsmiljø mv.

Derudover har samfundsudviklingen medført store ændringer i bl.a. forventningerne til og behovet for løbende kommunikation og formidling om Kongehusets aktiviteter mv., ligesom udgifterne til digitalisering og it-sikkerhed samt sikkerhed generelt er steget signifikant.

Særligt skærpede krav til digitalisering samt it- og persondatasikkerhed betyder, at Kongehuset aktuelt står over for en række nødvendige investeringer og moderniseringer af den interne it-understøttelse, der bl.a. skal sikre et tilstrækkeligt og tidssvarende niveau for it-sikkerhed og compliance.

Det forudsættes, at der af statsydelsen afsættes et beløb til kronprins Christian på 4.000.000 kr. Med tronskiftet den 14. januar 2024 er kronprinsen indtrådt i bl.a. en række opgaver af statsretlig karakter, herunder har kronprins Christian fået sæde i Statsrådet, ligesom kronprinsen er regent i kongens fravær.

Det foreslås i *stk. 2*, at grundbeløbet reguleres i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks lønindeks for statsansatte, der udarbejdes kvartalsvis. Reguleringen sker i forhold til lønindekset for 2. kvartal 2023. Reguleringen pr. 1. april sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 4. kvartal i året forud for reguleringen. Reguleringen pr. 1. oktober sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 2. kvartal i året for reguleringen.

Reguleringen af statens ydelser til kong Frederik den Tiende anvender det samme indeks, som aftales ved en videreførelse af den statslige reguleringsordning. Det vil sige, at Danmarks Statistiks implicitte lønindeks anvendes i 2024, og at Danmarks Statistiks standardbergnede indeks anvendes i 2025.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den hidtidige reguleringsordning videreføres.

Statsydelsen vil pr. 1. oktober 2024 udgøre følgende:

grundbeløbet x lønindekset for 2. kvartal 2024

lønindekset for 2. kvartal 2023

Lønindekset for statsansatte var 151,1 i 2. kvartal 2023 (1. kvartal 2005 = 100).

Det foreslås i *stk. 3* at videreføre den hidtidige ordning, hvorefter ydelsen udbetales månedligt forud.

Det foreslås i *stk. 4* at videreføre den hidtidige ordning med momsrefusion, jf. herved § 1, stk. 4, i lov om Margrethe den Andens civilliste.

Bestemmelsen vil således indebære, at kong Frederik den Tiende, dronning Mary, kronprins Christian og prinsesse Benedikte er omfattet af den statslige ordning med refusion af ikke-fradragsberettiget købsmoms i overensstemmelse med hidtidig praksis. Der vil med den nuværende momssats kunne refunderes moms svarende til 25 pct. af statsydelsen.

Det foreslås i *stk. 5*, at grundbeløbet i stk. 1 nedsættes med 4.000.000 kr. ved ikrafttræden af lov om årpenge for kronprins Christian.

Det fremgår af denne lovs § 4, at loven kan sættes i kraft efter statsministerens nærmere bestemmelse. Det er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen, at dette vil ske, når kronprins Christian etablerer egen husholdning. Kronprins Christian vil fra dette tidspunkt modtage årpenge i henhold til en selvstændig årpengelov.

Det foreslås i *stk. 6*, at der tilføres et ekstraordinært tilskud på 28.700.000 kr. i 2024.

Dette vil indebære, at civillisten får en behørig soliditetsgrad med henblik på at sikre et grundlag for nødvendige investeringer og aktivitetsudsving fra år til år samt for at sikre tilstrækkelig kapital til forpligtelser og øvrige særlige udgifter som følge af tronskiftet.

Kongehusets soliditetsgrad er faldet over de seneste 10 år, og der tilføres derfor et tilskud på 25.800.000 kr. til at opnå en soliditetsgrad på ca. 25 pct.

Forpligtelserne som følge af tronskiftet omfatter bl.a. udgifter til rådighedsløn til hofstjenestemænd, der er afskediget i anledning af tronskiftet den 14. januar 2024. Udgifterne forventes at være op til 2,9 mio. kr. over tre år.

Til § 2

Ved § 2 i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste er det fastlagt, hvilke slotte og palæer m.m. der er stillet til rådighed for dronning Margrethe.

Det foreslås i *stk. 1*, at følgende palæer og slotte m.m. stilles til rådighed for kong Frederik den Tiende: 1) De fire palæer på Amalienborg, 2) dele af Christiansborg Slot, primært de kongelige repræsentationslokaler og dele af ridebaneanlægget, 3) Fredensborg Slot, 4) Gråsten Slot, 5) Jagtslottet Eremitagen og 6) Amaliegade 18 (Det Gule Palæ).

Det foreslås således, at de slotte og palæer m.m., der har været stillet til rådighed for dronning Margrethe, stilles til rådighed for kong Frederik den Tiende. Dette gælder dog ikke Sorgenfri Slot, der dermed overgår til statens rådighed, idet det dog forudsættes, at civillisten fortsat skal have råderet over fire tjenesteboliger i tilknytning til Sorgenfri Slot.

Det forudsættes, at civillisten kan stille dele af de omfattede slotte og palæer m.m. til rådighed for andre medlemmer af Kongehuset.

For så vidt angår Christiansborg Slot bemærkes, at civillisten fortsat vil råde over De Kongelige Repræsentationslokaler på slottet, herunder et mindre lokaleområde i Kirkeløngangsbygningen til brug for adjutantstaben samt køkkenfaciliteter og depotrum under repræsentationslokalerne. Derudover vil civillisten råde over Christiansborg Slotskirke og Ridebaneanlægget, dog undtaget Højesterets lokaleområde i Nordre Lige Stald, Folketingets lokaleområde og Hofteatret i Søndre Ridebanefløj samt et kontor til brug for sekretariatsbetjening af Statsinventarudvalget.

Civillisten har i henhold til gammel praksis kunnet disponere over 8 lejligheder i Frederiksholms Kanal 26 C og 26 D. Der er aktuelt alene tale om to lejligheder, og civillistens ret til at disponere over lejlighederne opgives i takt med, at lejlighederne fraflyttes. En praksis om, at civillisten har en privilegeret adgang til at benytte Badstueslottet ved Frederiksborg Slot, og eksisterende kutymen for civillistens brug af Kronborg og Frederiksborg Slot, forventes opretholdt.

Den eksisterende praksis om, at man i mindre omfang kan aftale løbende justeringer mellem civillisten og staten om, hvilke tilknyttede boliger, depoter mv. der er stillet til rådighed for civillisten, forudsættes at fortsætte.

De slotte og palæer m.m., der stilles til rådighed for civillisten, er en del af landets fælles kulturarv. Det foreslås derfor, at staten overtager den indvendige vedligeholdelse. Det fremgår således af det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, at den indvendige og udvendige vedligeholdelse af de palæer og slotte m.m., der er nævnt i *stk. 1*, bekostes af staten.

Det foreslås endvidere i *stk. 2, 2. pkt.*, at staten som ejer af de førnævnte slotte og palæer m.m. fortsat afholder udgifter til den udvendige vedligeholdelse samt udgifter til vedligeholdelse af basisinstallationer og teknisk drift.

Ved *indvendig* vedligeholdelse forstås al vedligeholdelse, der kræves for at bevare bygningernes indre i en forsvarlig og vel vedligeholdt stand. Denne forpligtelse omfatter f.eks. gulvbelægninger, paneler, lofter og vægge, herunder maling,

tapetsering og hvidtning mv. samt malermæssig vedligeholdelse af radiatorer og rør af enhver art.

Ved *udvendig* vedligeholdelse forstås vedligeholdelse af f.eks. fundament, mure, tage, indvendige faste konstruktioner og gulve. Staten afholder desuden udgifter til forsvarlig opvarmning i de perioder, hvor de nævnte slotte og palæer ikke benyttes som residens.

Ved basisinstallationer forstås almindelige og sædvanligt forekommende installationer i en tidssvarende ejendom, hvilket eksempelvis omfatter installationer til forsyning med varme, vand, afløb, el, belysning, ventilation, tv-modtagelse og internetforsyning, fornøden brandsikring, "skal-sikring" samt netværksskabeling, vand-, gas- og elektriske ledninger.

Ved teknisk drift forstås eksempelvis drift af varmeanlæg og viceværtsfunktioner og særlig bistand i forbindelse med repræsentative arrangementer samt visse vagt- og opsynsopgaver. Ved "skal-sikring" forstås sikring af de nævnte slotte og palæer m.m. mod brand, indbrud, hærværk eller anden form for skade. Det forudsættes, at civillisten er ansvarlig for vedligeholdelse og drift af særinstallationer på de nævnte slotte og palæer m.m. Ved særinstallationer forstås installationer, som ikke kan karakteriseres som basisinstallationer, og begrebet omfatter således navnlig større installationer, der er installeret af civillisten, herunder eksempelvis svømme- og sportsfaciliteter, særlige køle-, varme- og rensningsanlæg, saunaer og lignende, som løbende kræver særlig vedligeholdelse og drift.

Det forudsættes, at den udvendige og indvendige vedligeholdelse gennemføres i et sådant omfang, at de slotte og palæer m.m., der hører under civillisten, vedvarende er i en sådan stand, at de efter de til enhver tid gældende standarder må anses for passende, herunder i lyset af deres formål og udnyttelse.

Det forudsættes, at der foretages moderniseringer i det omfang, de eksisterende faciliteter er utidssvarende, samt at der gennemføres nødvendige grundlæggende restaureringsopgaver.

Det forudsættes endvidere, at staten (Kulturministeriet) løbende drøfter planlægningen og gennemførelsen af vedligeholdelses-, restaurerings- og moderniseringsarbejde med Kongehuset.

Det forudsættes desuden, at der samlet set i uændret omfang gives offentlig adgang til de slotte og palæer m.m., der hører under civillisten, samt tilhørende haver. Civillisten kan i forbindelse med den offentlige adgang indgå aftale med relevante parter om at forestå opgaven med formidling mv. på de pågældende lokationer.

Det foreslås i *stk. 3*, at civillisten afholder udgifter til forsyning og forbrug i de slotte og palæer m.m., der er nævnt i *stk. 1*, i det omfang de tjener som residens eller benyttes af hoffets administration. Bestemmelsen omfatter samtlige slotte og palæer m.m., der er nævnt i *stk. 1*, og således også

de dele heraf, som måtte blive stillet til rådighed for andre medlemmer af kongefamilien. Det forudsættes dog, at staten i overensstemmelse med gældende praksis fortsat afholder visse forbrugsudgifter.

Det foreslås i *stk. 4*, at staten afholder udgifterne til drift og vedligeholdelse af haverne ved palæerne og slottene.

De forbeholdte haver omfatter efter gældende praksis følgende haver i tilknytning til de i *stk. 1* nævnte palæer og slotte: Amalienborg: palæhaverne ved Christian VIII's palæ, Frederik VIII's palæ og Christian IX's palæ, Fredensborg: Kancellihaven. Bestemmelsen indebærer, at staten afholder udgifterne til drift og vedligeholdelse af alle dele af haverne, uanset om de er helt eller delvis forbeholdt, eller om der er givet offentlig adgang.

Det foreslås i *stk. 5*, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelsen og fordelingen af udgifterne mellem staten og civillisten i henhold til *stk. 3*. Kulturministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om civillistens betaling for naturalydelse af statens ejendom.

Bemyndigelsen i den foreslåede bestemmelses 2. pkt. svarer til § 4, *stk. 3*, 2. pkt., i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, dog således, at kulturministeren angives som den bemyndigede minister.

Det forudsættes i den forbindelse, at den hidtil gældende praksis, hvorefter civillisten eksempelvis har betalt for blomsterbuketter og grøntsager fra Fredensborg Slotshave og Gråsten Slotshave, opretholdes.

Udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen forudsættes at ske efter drøftelse med Kongehuset.

Til § 3

I medfør af § 3, *stk. 1*, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste påhviler det civillisten årligt at bidrage til den nødvendige vedligeholdelse og fornyelse af statsinventaret.

Det foreslås i *stk. 1*, at det skal påhvile staten at sørge for den nødvendige vedligeholdelse og fornyelse af statsinventaret.

Det foreslås således, at staten overtager udgifterne til vedligeholdelse af statsinventaret fra civillisten. Statsinventaret er det inventar, som staten ejer, og som stilles til rådighed for Kongehuset (navnlig i tilknytning til de nævnte slotte og palæer m.m.).

Udgifter til vedligeholdelse af statsinventaret kan bestå i løn- og materialeudgifter i forbindelse med reparationer mv. Det forudsættes, at civillisten fastholder eksisterende værkstedsfunktioner, som mod betaling bidrager til den nødvendige vedligeholdelse af statsinventaret. Det forudsættes desuden, at civillisten i lighed med gældende praksis forestår pasning og fodring mv. samt udskiftning af heste tilknyttet Den Kongelige Staldetat.

Det foreslås i *stk. 2*, at kulturministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om den nødvendige vedligeholdelse og fornyelse af statsinventaret, herunder regler for statens betaling for civillistens værkstedsydelse.

Udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen forudsættes at ske efter drøftelse med Kongehuset.

Der foreslås ikke en særskilt bestemmelse svarende til § 3, *stk. 2*, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste om heste, vogne, staldrekvisitter og øvrige inventarier, der hører til den kongelige staldetat. idet de i dag betragtes som statsinventar omfattet af bestemmelsen i den foreslåede § 3, *stk. 1*. Det forudsættes dog, at eksisterende praksis om opdeling af staldinventar i henholdsvis historisk- og brugs-samling fortsættes.

Til § 4

I medfør af § 4, *stk. 1*, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste har dronningen lovmæssig jagtret på de staten tilhørende arealer, der blev administreret af direktoratet for statsskovbruget ved ikrafttrædelsen af lov af 4. juni 1947 om kong Frederik den Niendes civilliste. Dette gælder dog ikke de arealer, hvorpå kongen tidligere har tilladt landbrugsministeren at disponere over jagten. Dronningen har endvidere lovmæssig jagtret på de staten tilhørende søer, som på det nævnte tidspunkt hørte under domænerne.

Det foreslås i *stk. 1*, at kong Frederik den Tiende har lovmæssig jagtret på de arealer, der tilhører staten, og som hidtil har været omfattet af lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Bestemmelsen svarer således indholdsmæssigt til § 4, *stk. 1*, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

I *stk. 2* foreslås det, at civillisten afholder alle udgifter i forbindelse med jagterne samt for det vildt, kongen vil beholde.

Det bemærkes, at denne ordning ikke er til hinder for at opretholde den nuværende praksis, hvorefter staten (Naturstyrelsen) afholder udgifterne til statsligt personales bistand i forbindelse med kongens afholdelse af jagter.

Bestemmelsens indhold svarer til § 4, *stk. 2*, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste, idet reguleringen af civillistens betaling for andre naturalydelse af statens ejendomme dog foreslås reguleret ved lovforslagets § 2, *stk. 4*, med kulturministeren som den bemyndigede minister.

Med *stk. 3* foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om civillistens betaling for udgifterne i forbindelse med jagterne samt for det vildt, kongen vil beholde. En tilsvarende bestemmelse findes i § 4, *stk. 3*, i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Udnyttelse af bemyndigelsen forudsættes at ske efter drøftelse med Kongehuset.

Til § 5

I medfør af § 1 a i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste er hoftjenestemænd ved civillisten, pensionerede hoftjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse tillagt ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension.

Det foreslås i *stk. 1*, at hoftjenestemænd ved civillisten, pensionerede hoftjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse har ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension.

Bestemmelsen omfatter også hoftjenestemænd og tidligere hoftjenestemænd, der er fratrukket med ret til en opsat pension, der udbetales, når pensionsbegivenheden, f.eks. alder, sygdom og dødsfald, indtræder.

Retsstillingen vil fortsat være den, at civillisten som ansættelsesmyndighed tager sig af alle retlige forhold under ansættelsen og i forbindelse med ansættelsens ophør.

Den pensionsmæssige administration vedrørende hoftjenestemændene sker på tilsvarende måde som den pensionsmæssige administration vedrørende statens tjenestemænd, herunder at finansministeren træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at oppebære ydelser efter lov om tjenestemandspension er til stede. Civillisten iværksætter elektronisk beregning af tjenestemandspension i det centrale register til pensionsalderberegning (PENSAB) ved ophøret af en ansættelse. Det forudsættes, at civillisten forud for afskedigelse af en hoftjenestemand indhenter en pensionsretlig udtalelse fra finansministeren efter tilsvarende regler, som gælder for statens tjenestemænd, jf. § 31, stk. 2, i lov om tjenestemænd. Efter denne bestemmelse skal der forud for enhver uansøgt afsked, bortset fra afsked på grund af alder, indhentes en udtalelse fra finansministeren om tjenestemandens krav på pension. Det samme gælder ved ansøgt afsked, når afskedsansøgningen skyldes helbredsmæssige årsager. Afgørelser, som efter lov om tjenestemandspension beror på en helbedsbedømmelse, træffes også for hoftjenestemænd efter indhentet udtalelse fra Nævnet for Helbedsbedømmelser i Tjenestemandssager.

Det foreslås i *stk. 2*, at staten afholder udgifter til pension i henhold til *stk. 1*. Staten afholder ikke eventuelle øvrige udgifter til pension og pensionsbidrag for hoftjenestemænd.

Staten overtager ved lovforslaget ikke nogen forpligtelse til at afholde eventuelle udgifter til rådighedsløn.

Det foreslås i *stk. 3*, at civillisten til statskassen indbetaler et pensionsbidrag, der svarer til det pensionsbidrag, som betales af ministerier og styrelser, der beskæftiger tjenestemænd.

Det foreslås således, at civillisten indbetaler et løbende pensionsbidrag til statskassen svarende til det bidrag, som mini-

sterier og styrelser, der beskæftiger tjenestemænd, betaler til finanslovens § 36, jf. cirkulære nr. 9789 af 4. juli 2022 om betalinger til finanslovens § 36. Pensionsvæsenet. Det nuværende pensionsbidrag udgør 15 pct. af den pensionsgivende løn.

Den foreslåede § 5 svarer således til bestemmelsen i § 1 a i lov om dronning Margrethe den Andens civilliste.

Til § 6

Med forslaget til § 6 foreslås en ordning for det tilfælde, at ægteskabet mellem kong Frederik den Tiende og dronning Mary opløses som følge af, at kongen afgår ved døden.

Den foreslåede ordning indebærer, at der i et sådant tilfælde tillægges dronning Mary årpenge og en standsmæssig bolig. Forslaget svarer til § 4 i lov om årpenge for kronprins Frederik som ændret ved lov nr. 322 af 5. maj 2004, idet denne lov foreslås ophævet med lovforslagets § 7, stk. 2.

Den foreslåede ordning har til formål at give sikkerhed for dronning Marys forhold, indtil der måtte blive vedtaget en særskilt årpengeforlov for dronningen vedrørende disse spørgsmål. Med den foreslåede ordning er der således ikke i øvrigt taget stilling til, hvad der vil gælde i overgangsperioden efter kong Frederik den Tiendes død og frem til vedtagelsen af en ny civillistelov. Den foreslåede ordning er således bl.a. ikke til hinder for, at der ved et fremtidigt tronskifte etableres en midlertidig overgangsordning svarende til den, der er etableret med aktstykke nr. 112 af 11. januar 2024 om udbetalingen af ydelser til H. M. Kong Frederik den Tiende.

Det foreslås i *stk. 1*, at opløses ægteskabet mellem kong Frederik den Tiende og dronning Mary ved kong Frederik den Tiendes død, tillægges der dronning Mary en standsmæssig bolig og årpenge med et årligt grundbeløb, der udgør 11.300.000 kr.

Dette er i overensstemmelse med den ordning, der hidtil har været gældende for kronprinsesse Mary, jf. § 4, stk. 1, i lov nr. 135 af 19. marts 1986 om årpenge for kronprins Frederik som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001 og lov nr. 322 af 5. maj 2004.

Det foreslås i *stk. 2*, at årpengebeløbet i henhold til *stk. 1* reguleres og udbetales i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 3*, at der ydes refusion af udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 4.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Det foreslås i *stk. 2*, at loven skal have virkning fra den 1. februar 2024.

Lovens ikrafttræden indebærer, at den midlertidige overgangsordning for udbetaling af ydelser til kong Frederik den Tiende, der blev etableret på baggrund af tronskiftet den 14. januar 2024, jf. aktstykke nr. 112 af 11. januar 2024 om udbetalingen af ydelser til H. M. Kong Frederik den Tiende, ophører. Da loven foreslås at have virkning fra den 1. februar 2024, vil der skulle foretages en opgørelse pr. 1. februar 2024 og frem til lovens ikrafttræden af differencen mellem

de i henhold til nævnte aktstykke midlertidigt udbetalte ydelser og den ved dette lovforslag foreslåede statsydelse.

I *stk. 3* foreslås det at ophæve lov nr. 136 af 26. april 1972 om dronning Margrethe den Andens civilliste, lov nr. 139 af 26. april 1972 om pensioner i anledning af tronskiftet den 14. januar 1972 og lov nr. 135 af 19. marts 1986 om årpenge for kronprins Frederik.